

Aşı candır, aşı hayat kurtarır

Türk Tabipleri Birliği Pratisyen Hekimler Kolu

“

COVID aşısı sürecinde yaşadığımız belirsizlik ve sıkıntılar ortadadır. Son yıllarda, bazı aşılar için tedarik sorunu yaşanması, aşı reddinde artış, aşıya ulaşamayan nüfusun artması, göçmen çocukların bağışıklama sorunları gibi çok sayıda sorunla karşı karşıyayız.

”

Biz birinci basamak çalışanları yıllardır özverili çalışmalarla ülkemize kazandırdığımız bağışıklama hizmetlerine olan güvenin azaltılmasına müsaade etmemeliyiz.

Koruyucu hekimlik hizmetlerinin en önemli başlığı “bağışıklama”dır. Aşı hayat kurtaran en önemli değerdir.

Başarılı bir bağışıklama hizmeti toplum katılımının ve etkin bir sağlık eğitiminin gerçekleştirildiği, bütüncül ve toplum tabanlı bir sağlık örgütlenmesi ile mümkündür.

COVID aşısı sürecinde yaşadığımız belirsizlik ve sıkıntılar ortadadır. Son yıllarda, bazı aşılar için tedarik sorunu

yaşanması, aşı reddinde artış, aşıya ulaşamayan nüfusun artması, göçmen çocukların bağışıklama sorunları gibi çok sayıda sorunla karşı karşıyayız.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) aşı sürecinin şeffaf bir şekilde yürütülmesi gerektiğini, sağlık emek-meslek örgütleriyle, uzmanlık dernekleriyle ortak çalışmanın bilimsel yönden

* TTB Pratisyen Hekimler Kolu tarafından 19 Ocak 2021 tarihinde düzenlenen basın açıklaması.

doğru olacağını ifade etti. Toplumun her kesiminden destek alınmadan pandemiyle mücadele etmenin güçlüklerini, birinci basamak sağlık hizmetleri ve koruyucu hekimliğin pandemi mücadelesinde en başta gelen ve önem verilmesi gereken konular olduğunu her aşamada vurguladı.

Biz birinci basamak çalışanları yıllardır özverili çalışmalarla ülkemize kazandırdığımız bağışıklama hizmetlerine olan güvenin azaltılmasına müsaade etmemeliyiz.

Ülkemizde birinci basamak sağlık hizmetleri kapsamında 2011 yılından itibaren kişiye yönelik tedavi ve koruyucu sağlık hizmetleri aile sağlığı merkezlerince, topluma yönelik koruyucu sağlık hizmetleri ilçe sağlık müdürlükleri ve toplum sağlığı merkezlerince verilmektedir.

Bu kapsamda kişiye yönelik bağışıklama hizmetleri aile sağlığı merkezlerinde yapılmaktadır.

Pandemi öncesi alarm veren çok sayıda sorun pandemi ile birlikte iyice görünür hale gelmiştir.

Son günlerde aşı hizmeti için aile sağlığı merkezlerinin koşullarıyla ilgili olumsuzluklar dile getirilmektedir.

Koşullar ve olanaklar ne olursa olsun birinci basamak hekimleri aşı hizmetinden çekinmemelidir.

Doğrudur; aile sağlığı merkezlerinde güvenli aşı dolabı sorunumuz var, çok sayıda yardımcı sağlık personeli eksikliği var, iş yükü fazla olan aile sağlığı merkezlerine ek personel desteği sağlanmıyor.

Doğrudur; güvenli çalışma ortamı yok, performans kesinti tehdidiyle cezalandırıyorlar, bina alt yapıları yetersiz, bizi karar mekanizmalarına katmıyorlar, yeterince bilgi vermiyorlar.

Az zamanda yatırım da yapmıyorlar, bina da sağlamıyorlar, hekimleri de taşeron gibi çalıştırıyorlar, yeni birim açılmasını inisiyatifte bırakıyorlar, sıfır nüfuslu birim tanımlıyorlar, seçen hekimin de rekabetçi piyasa koşullarını

la diğer meslektaşından hasta almasını ve ücretini diğerinin ücretini azaltarak arttırmasını bekliyorlar.

Bu sorunların ana kaynağının iyi örgütlenmemiş bir birinci basamak sistemi olduğu çok net olarak görülmektedir.

Daha önce aynı ekip içinde bir bütünün parçası olarak, birlikte çalışıp birlikte üreten ve sorunlara tek güç olarak müdahale eden 25 binin üzerinde hekim ve bir o kadar ebe ve hemşire aile hekimliği sistemiyle bütünden ayrılmıştır. Aile hekimliği sistemine geçildiğinden bugüne ilçe sağlık müdürlükleri ile aile hekimlikleri arasında süreci birlikte yürütmeye yönelik işbirliği oluşturulabilmiş değildir. Süreci birlikte değerlendirme ve çözüm üretme olanağı da oluşmadığı gibi iletişimde ciddi sıkıntılar yaşanmaya devam etmektedir.

Güven, sağlık hizmeti sunumu için çok önemli bir gerekliliktir.

Birinci basamağı öncelleyen sistem kısırlanmış sağlık talebi yaratmakta ve herkesi ikinci ve üçüncü basamağa yönlendirmektedir. Ticarileşme en önemli güvensizlik kaynağıdır. Sağlığı tüketim aracı olarak gören sağlık sisteminde hizmet kurumlarına eşit güven oluşmamaktadır. Aile sağlığı birimlerinden başlayarak her kademede hizmet sunumunu sınıflandırmaktadır.

Veriler devletçe şeffaf şekilde ve zamanında paylaşılmamakta, sorunlara yönelik bilimsel çalışmalar yapılması bürokratik işlemlerle zorlaştırılmaktadır. Yapılan bilimsel çalışmaları açıklayanlara ise hukuki ve idari baskı uygulanmaktadır.

Başta TTB olmak üzere meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerine karar mekanizmaları içinde yer verilmemesi alınan kararlara ve uygulamalara güven sorunu oluşmasının bir diğer nedenidir. Bir diğer güven

sorunu oluşturan durum ise paylaşılmayan ya da eksik sunulan bilgiler ve hangi bilimsel veriler ışığında alındığı bilinmeyen uygulamaların varlığıdır.

Sistem biz hekimleri karar veren değil sorgulamadan yapan uygulamacılar haline getirmektedir. Birinci basamak hekimliği ayrı bir mesleki disiplindir.

Türkiye, cumhuriyet dönemi boyunca ciddi bağışıklama birikimine sahiptir. Çiçek, Polio, Kızamık gibi hastalıklar tamamen eradike edilerek çok önemli başarılar elde edilmiştir. Bu başarılar aşının ne kadar etkili bir koruyucu sağlık uygulaması olduğunun en önemli kanıtıdır.

Koruyucu hekimliği en önemli görevi olarak gören biz birinci basamak hekimleri toplum sağlığını koruma sorumluluğumuzun bilincinde olarak toplumun etkin bağışıklama oranına ulaşabilmesi için üstümüze düşen görevi yapacağız. Bununla birlikte Sağlık Bakanlığı'nca COVID aşısı

ile ilgili belirsizliklerin ve kısıtlılıkların derhal giderilmesini, aşya karşı güven kaybına yol açacak söylemlerden ve uygulamalardan derhal vazgeçilmesini bekliyoruz.

Güvenli bir toplum bağışıklığı sağlamak ve toplumda aşı tereddüdünü ortadan kaldırmak için TTB Aşı Tutum Belgesi'nde belirtilen tüm aşamalar Sağlık Bakanlığı'nca şeffaflıkla paylaşılmalıdır.

"Aşı candır", hiçbir şekilde maliyet hesapları gündeme getirilmemelidir. Gereksinim duyulan herkese devlet tarafından temin edilmeli ve ücretsiz olarak yapılmalıdır.

Halkın aşya olan güvenini sarsacak bilimden uzak her türlü davranış ülkemiz halkına yapılacak çok büyük haksızlıktır.

Aşı Candır.

Aşı Birinci Basamak Hekimlerinin İşidir.

